

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

36. Quomodò agendum est cum pœnitente confessionem invalidam
faciente, dicente tamen: Accuso me de omnibus peccatis, quæ in
confessione invalida aperui, & de peccatis, v. g. quæ tacui, absque eo, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

ritò quidem, & ideo hanc sententiam novissimè docet Guilielmus Mercerus sacrae Theologiae Professor eximius in Academia Lovaniensi, in suis comment. ad 3. part. D. Thoma quest. 9. art. 1. ubi sic asserit: Putant aliqui iterandam esse confessionem si intelligatur Confessor fuisse ignorans, aut intellexisse poenitentem. Sed hoc casu Gabriel, & Sylvester bona fide confessum esse validè absolutum probabiliter existimant, quia nihil defuit ex parte poenitentis, & Confessor sciens, ac volens formam debitam adhibuit. Nec refert, quòd statum poenitentis absolutè non intellexerit, quia neque id accidit ex vitio poenitentis, neque absolutè requiritur ad substantiam Sacramenti, ut patet ex eo, qui sic in mortis articulo absolvitur. Ita Mercerus, unde apparet satis probabilem esse opinionem, quam loc. cit. olim docui cum docto viro Paulo Laymano, non teneri repetere nisi sola peccata non intellecta à Confessario.

Sup. hoc ibi-
dem prope
finem.

RESOL. XXXV.

Utrum, quando confessio repetenda est cum eodem Confessario, quia fuit invalida, & unico verbo poenitens confiteretur peccata in confessione invalida distinctè confessa, possit Confessarius absolutionem impendere, si non solum non recordetur peccatorum, sed etiam neque poenitentia imposita? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 203.

Sup. conten-
to in hac
Ref. in Ref.
seq. & infra
ex Ref. 37.
§. 1. & 2. &
§. Hinc Ga-
spar. usque
in fine Ref.
& in Ref. 38.
& infra in
tr. 4. ex Re-
sol. 17. §. ult.
à lin. 4.

§. 1. **H**ic casus potest frequenter accidere, & ad illum affirmative respondet Guilielmus Mercerus de Sacrament. in 3. part. D. Thoma, quest. 9. art. 1. ubi sic ait: Ex parte Confessoris, ut rectè suo officio fungatur, observandum est, cum si priùs poenitentiam imposuerit, non indigere recordatione peccatorum, nec poenitentia imposita, contra Navarrum; sed sufficet, quòd recordetur hunc fuisse confessum, & quòd postea nihil grave commiserit, in quo standum est ejus testimonio; si verò poenitentiam non imposuit, & neque in particulari, neque secundum aliquam confusam, & moralem rationem recordatur status conscientiae ipsius poenitentis, postulare debet iteratam notitiam, ut imponat poenitentiam condignam. Si tamen absolveret absque repetitione hujusmodi, licet fuerit mutilum Sacramentum, esset validum, quia haberet omnia essentialia. Ita Mercerus.

2. Verùm aliquibus magis placent in tali casu ea, quae docet Gaspar Hurtado de Sacrament. disp. 8. de Poenitent. diffie. 8. ubi sic asserit. Nos verò existimamus, quòd si Confessarius poenitentiam imposuit, & ea est ipsi nota, vel ipsi sit nota à poenitente, non est necessarium, quòd ei fiat iterum distincta peccatorum confessio, quia ad absolvendum sufficit, confessionem fuisse à poenitente distinctè factam, & distinctè à Confessario perceptam, & ob impositam poenitentiam, & horum notitiam, quia absque fundamento amplius exigitur. Si autem Confessarius non imposuit poenitentiam, vel non taxavit illam, aut si imposuit, vel taxavit, & non recordatur illius, nec habet notitiam alias sufficientem ad eam prudenter taxandam, necessarium est, quòd ipsi fiat confessio major, quam qui in illo unico verbo confitendo peccata in confessione invalida facta; sed non requiritur confessio distinctè facta, sed sufficit confessio aliqua confusa peccatorum antea distinctè Confessorum talis, qualis sufficit, ut Confessarius acquirat notitiam sufficientem ad prudenter taxandam

poenitentiam; quia tunc ad id tantum requiritur nova confessio peccatorum antea distinctè confessorum. Hac Hurtado.

RESOL. XXXVI.

Quomodo agendum est cum poenitente confessionem invalidam faciente, dicente tamen: acculo me de omnibus peccatis, quae in confessione invalida aperui, & de peccato, v. g. quòd tacui, absque eo, quòd repeta distinctè peccata invalidè confessa? Et quid in dicto casu, si Confessarius non recordetur de statu poenitentis in communi, quem tunc habebat poenitens, vel saltem poenitentia injuncta, &c? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 52.

§. 1. **H**ic casus quia saepius potest accidere, erit satis plausibilis Confessarius, & poenitentibus. Prima sententia tenet repetenda esse peccata in speciali, quia cum Confessarius nullo modo recordetur peccatorum saltem in confuso, aut ratione sui effectus, qui est poenitentia imposita, perinde se habet, ac ille, qui nunquam talem confessionem audivisset. Deinde Confessarius est iudex, qui poenam injungere debet pro peccatis invalidae confessionis, & judicium ferre de illis in hac secunda confessione, cum illa prior fuerit nulla: ergo debet habere notitiam illorum in hac secunda confessione: ergo si omnino non recordatur, debet poenitens iterum ea repetere. Ita Paludanus Divus Antoninus, Sylvester, Navarrus, & Valentia, quos citat Faulstus de Sacramento poenitentiae, tom. 1. lib. 4. q. 222.

2. His tamen non obstantibus (attendas quae amice Lector) Jacobus Granado in 3. part. de Sacramento, controvers. 7. tract. 9. disp. 22. num. 5: existimat in praedicto eventu sufficere, si poenitens in generali se accuset de omnibus peccatis, quae in priori illa confessione invalida fuerat confessus, quantumcumque Confessarius nec illorum, nec poenitentiae recordetur; in speciali verò delectaret peccatum illud, v. g. quòd tacui tunc, & sacrilegium, quòd commisit malè confitendo. Probat hanc sententia ea generali ratione, quae non semel in hac materia debet inculcari, scilicet cum ad sacramentum Poenitentiae accedere sit unum ex difficilioribus, quae humana imbecillitati praecipua sunt in lege gratiae, oportere reddantur quoad fieri poterit minus difficilia, quae ad illius usum, seu susceptionem spectant. Nihil autem est, quòd obstat quominus, qui in praedicto casu malè confessus fuerat, satisfaciatur suae obligationi, etiam si solum in generali se accuset de peccatis, quae jam eidem Confessario aperuerat: ergo non est imponendum illi grave onus iterum executi conscientiam, & repetendi quam plura fortasse peccata, & quorum repetitione rubore nimio suffundatur. Minor hujus argumentationis probatur, quia in primis non est necessaria repetitio peccatorum in speciali, ut verum sit poenitentem omnia sua peccata dixisse, quia jam aliquando dixit in confessione: quae quamvis non fuerit valida ad eum effectum consequendae remissionis, fuit tamen, ut Confessarius haberet notitiam omnium peccatorum, valida, & ut singulis peccatis convenientem medicinam applicaret, sicut tunc applicuisse credendum est. Deinde non est necessaria praedicta repetitio ut Confessarius jungat poenitentiam proportionatam. Primo, quia in illa priori licet, invalida Confessione, supponi

Sup. hoc ibi-
dem doctrina
Ref. peccato-
dentis, &
aliam ejus
Ref. & ut
ejus not.

De Sacram. Pœnitent. Res XXXVII. 113

supponimus inunctam fuisse pœnitentiam proportionatam, quæ jam erit impleta, & licet nullum fructum contulerit ex opere operato, quia non fuit pars veri Sacramenti pœnitentiæ, cum tunc non nisi sacrilega fuerit confessio, at fuit utilis ad preservandum pœnitentem à culpis, qui quidem est unus ex effectibus, & finibus pœnitentiæ inunctæ à Confessario. Secundo, quia inunctio pœnitentiæ licet in generali loquendo debeat esse juxta mensuram peccatorum, non est dubium, quin id non ita strictè accipiendum sit, ut in variis casibus non liceat pœnitentiam minuere, & valde mitiorem injungere, quam aliqui delicta postulabant; nam propter Jubilæum, aut imbecillitatem pœnitentis, vel intensissimum dolorem, cum quo accedit, potest multum de illa diminui. Ergo etiam poterit injungi ad arbitrium Sacerdotis multo impar culpis, ne cogatur pœnitens ad grave onus subeundum repetendi antiqua peccata, & exequendi pœnitentiam, cum jam aliam executus fuerit in confessione invalida. Confirmatur, quia si Confessarius audierit legitimam confessionem generalem per multos dies, & singulis diebus partem pœnitentiæ injungeret, non esset necessarium in fine confessionis peccatorum recordari, nec interrogare de pœnitentiis inunctis. Ergo idem erit in casu nostro. Ex quibus patet ad primum, est enim dispar ratio: nam alteri Confessario nihil dixerat, & ideo tenetur illi omnia manifestare; cum verò Confessarius est idem, verè illi jam dixerat peccata, quare non est necessaria repetitio in speciali. Et hæc omnia docet Granado ubi supra. Et quia codex rarus est, volui hic ad verbum transcribere. Unde licet probabiliter cum Layman ego asserui in 3. p. r. 4. Res. 223. Confessarium in tali casu validè absolvere, non autem licitè, nunc probabiliter puto ex rationibus supradictis, & validè, & sine peccato tale Sacramentum ministrare.

si, explicando species singulorum, & numerum.
2. Imò postea n. 7. subdit, & ait; Quod, quamvis in prædicto casu melius sit, accusare se generaliter de omnibus peccatis dictis in prima confessione sacrilega, vel etiam de omnibus mortalibus totius vitæ, nihilominus, stando in opinione Granadi, posset alicui non videri improbable, quod talis accusatio generalis necessaria non sit, accusando tamen se de præterita confessione.

3. Sed hæc procedunt secundum ipsum quando pœnitens confitetur cum Confessario; qui audivit confessionem sacrilegam; sed quid dicendum, si confiteatur cum alio Confessario; Pater Ferrantinus ubi supra numero decimo quarto cum sequenti, sic asserit: Hactenus de prima difficultate, quando Confessarius est idem, qui fuit in prima confessione: nunc de secunda, quando est diversus; ad cujus difficultatis explicationem valde facit prædicta opinio Granadi. Nunc solum proponam rationes, quibus antea peritius existimabam, posse idem probabiliter dici, sive Confessarius sit idem, sive diversus; hoc est, non esse repetendas confessiones sacrilegas, itaque non esse necessarium, ut sigillatim & speciatim repetantur peccata jam dicta, sed ad summum in communi, explicando tamen in specie, ac numero alia non dicta, verbi gratia, peccavi centies mortaliter in specie furti, millies in specie detractio- nis, & sic de cæteris, quæ nunquam dicta fuerunt in confessionibus præcedentibus, sive culpabiliter omissa, sive postea commissa. Rursum feci quinquaginta præcedentes confessiones sacrilegæ. Et tandem acculo me generaliter de omnibus mortalibus, quæ in hujusmodi præcedentibus confessionibus dixi, vel acculo me de omnibus mortalibus totius vitæ.

4. Prima ergo ratio eadem erat, quam pro sua opinione attulit Granadus, quod scilicet, quantum fieri potest, oportet, facilius reddere gravissimum onus confessionis. Nihil autem obstat, quominus dici possit, prædictam confessionem sufficere, etiam apud Confessarium diversum à primo: Ergo, minor probatur. Quia si juxta opinionem Granadi hoc non obstat, quando Confessarius est idem, sed omnino immemor peccatorum, ac status pœnitentis, atque etiam pœnitentiæ inunctæ; neque etiam obstat, quando Confessarius est diversus à primo. Probatur, quia Confessarius quantumvis idem, si sit immemor omnino peccatorum, status, ac pœnitentiæ, perinde est, ac quando est diversus; nihil enim plus scit de pœnitente Confessarius ille idem, quam diversus.

5. Dices: Est diversitas in hoc, quod in secundo casu, quando Confessarius est diversus, peccata prius dicta, nunquam dicta sunt eidem, est autem obligatio dicendi peccata sua omnia uni, eidemque Confessario: ergo, &c. Cui objectioni tunc ego respondebam; illam esse diversitatem quandam materialem, & non talem, quæ deberet necessario attendi in quocumque casu. Debet quidem pœnitens, si vult validè ac licite sua peccata confiteri; quando nunquam alias ea confessus est, ea ipsa confiteri distinctè, & omnia uni, eidemque Confessario; non existente aliqua justa causa dimidiandi confessionem: fortasse tamen (sic ratiocinabar) non adeo rigorosè intelligenda est hujusmodi obligatio (cum non videatur constare de tali præcepto) dicendi omnia peccata uni, ut (supposito quod semel in una confessione dicta sint aliqua mortalia, & alia omissa, etiam culpabiliter) teneatur pœnitens non solum non dicta, sed

Sup. hoc casum in principio, & prope finem Resol. 2. not. præterit quæ hic est Res. antea dens.

RESOL. XXXVII.

An propter confessionem invalidam sint iterum peccata omnia Confessario aperienda?

Et datur doctrina, quid in tali casu pœnitens debeat facere, si confiteatur cum Confessario, qui audivit confessionem sacrilegam, & invalidam, & quid, si cum alio Confessario confiteatur, & quomodo peccata debeat explicare.

Et tandem advertitur posse frequenter accidere, quod pœnitens, qui diu eidem Confessario confessus est, possit uno verbo reiterare omnes illas confessiones dicendo: Acculo me de his omnibus, quæ tibi in aliis confessionibus confessus sum, &c. Ex p. 1. r. 8. & Misè. 8. Res. 41.

In casu quo pœnitens confitetur cum eodem Confessario me citato cum Granado, Ferrantinus de scandalo disp. 1. q. 79. n. 3. sic ait: Dico si Confessarius sit omnino immemor peccatorum, quæ audivit in prima confessione, nec recordetur, etiam in communi, qualis tunc esset status pœnitentis, nec qualis fuerit pœnitentia inuncta, tutus esse sigillatim omnia repetere, quoad speciem, & quoad numerum; posse tamen alicui non videri improbable quod pœnitens non teneatur ita ea repetere; sed satis sit, si dicat: acculo me de omnibus peccatis, quæ in prima confessione dixi, & de peccato, quod per culpam gravem omisi, & de omnibus aliis, quæ postea commi-

Tom. I.

K 3 equari